

7. SINIF *2. Dönem*

Türkçe

1. Yazılı Provası

Cevaplar

Ücretsizdir.

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen çekimli fiillerin altını çiziniz. Bu fiillerin yapı özelliklerini altlarına yazınız. (15 puan)

- Resimde istediği ivmeyi yakalayamayınca müziğe yöneldi.
Türemiş fiil.
- Sunulan imkânları yeterli bulduğum için teklifi kabul ettim.
Birleşik fiil.
- Bu konuyu daha iyi anlamak için size önerdiğim kitapları okumalısınız.
Basit fiil.

2. Yeni bir çalışma, dünya genelindeki çocukların neredeyse yüzde 35'inin miyop adlı bir göz rahatsızlığına sahip olduğunu gösterdi. Her üç çocuktan birini etkileyen miyopta görme sorununun giderilmesi amacıyla gözlük ya da lens kullanılıyor. 2050 yılına kadar miyoptan etkilenen çocuk oranının yüzde 40'a yükseleceği tahmin ediliyor ki bu da yaklaşık 740 milyon çocuk demek. Bu durum, miyobun nasıl oluştuğuyla ilgili araştırmalara hız kazandırıyor. Bu araştırmalara göre miyop, kalıtsal olarak gelişebildiği gibi çevresel etkilerle de ortaya çıkabiliyor. Kısa mesafede tutulan ekranlara uzun süreli odaklanmanın miyopla ilişkili olduğu biliniyor. Bu nedenle ekran süresini kontrol altında tutmak, göz yorgunluğunu azaltarak miyobun ilerlemesini yavaşlatabiliyor. Ayrıca çalışmalar, günde 1-2 saat açık havada vakit geçirmenin miyobun başlangıcını 23 yıl geciktirdiğini gösteriyor.

Bu metinden çıkarılabilecek yargılardan iki tanesini yazınız. (16 puan)

Cevap: Metinden çıkarılabilecek 2 yargının yazılması yeterlidir:

- Yıllar içinde miyop adlı göz rahatsızlığına sahip çocuk sayısının artacağı ön görülmektedir.
- Miyoba sahip çocuk sayısındaki artış, miyobun nasıl oluştuğuyla ilgili yapılan çalışmaları hızlandırmaktadır.
- Miyop hem kalıtsal hem de çevresel faktörlerle ortaya çıkabiliyor.
- Günlük yaşamda yapılacak birkaç değişiklik sonucunda miyobun ilerlemesi yavaşlatılabiliyor.

3. Korku, bir tehlike ya da tehlike düşüncesi karşısında verdiğimiz tepki olarak tanımlanır. Aslında bu, olası tehlikeye karşı vücudumuzun kendini koruma yöntemidir. Tehlikeyi fark ettiğimizde ya da hissettiğimizde önce beynimiz "Dikkat tehlike var!" diye uyarılır. Bu da vücudumuzda çeşitli hormonların salgılanmasını sağlar. Böylelikle vücudumuz kendini tehlikeye karşı korumaya alır. Bu durum da kalp atışımızın ve kan basıncımızın artmasına, ellerimizin titremesine, midemizin sıkışmasına neden olur. Bütün bu değişimler vücudumuzun tehlikeye karşı daha aktif hâle gelebilmesi içindir.

a) **Bu metne göre vücudumuz kendini tehlikeye karşı korumak için nasıl bir tepki verir?** (8 puan)

Tehlike anında vücudumuz tehlike ile ilgili uyarılır. Uyarı sonucunda vücudumuzda çeşitli hormonlar salgılanır. Salgılanan hormonlar, vücudumuzu tehlikeye karşı korur.

b) **Bu metne göre tehlike anında vücudumuzda meydana gelen değişiklikler nelerdir?** (8 puan)

Tehlike anında kalp atışımız hızlanır, kan basıncımız artar, ellerimiz titrer ve midemiz sıkışır.

4. Eğer dünyanın tamamı bir sahneyse bu sahnede yürümüş sanatçılardan biri Salvador Dalı'dır. Hatta o, söz konusu bu dünya sahnesinde yürümüş sanatçıların en büyüğü olmalı. Dalı'ye sürrealist diyoruz ama o bir performans sanatçısı. Dalı'nın yaptığı her şey hayran bırakmak, hayrete düşürmek ve eğlendirmek üzereydi. Görünüşü bile giysiden ziyade kostüme yakındı. Maskenin arkasında gerçek bir adam var mıydı? Belki. Bazen, desteğe ihtiyacı olduğu için dediğim dedik karısına tutunan kırılğan bir figür olarak çıkıyordu karşımıza. Ama dünya, çılğın Dalı'yi seviyordu; o da onlara onu verdi.

Metindeki amaç-sonuç, neden-sonuç, koşul ve karşılaştırma anlamlı cümleleri yazınız. (16 puan)

- Neden-sonuç: **Bazen, desteğe ihtiyacı olduğu için dediğim dedik karısına tutunan kırılğan bir figür olarak çıkıyordu karşımıza.**
- Amaç-sonuç: **Dalı'nın yaptığı her şey hayran bırakmak, hayrete düşürmek ve eğlendirmek üzereydi.**
- Koşul: **Eğer dünyanın tamamı bir sahneyse bu sahnede yürümüş sanatçılardan biri Salvador Dalı'dır.**
- Karşılaştırma: **Hatta o, söz konusu bu dünya sahnesinde yürümüş sanatçıların en büyüğü olmalı.**

5.

Yandaki görselde anlatılanlarla ilgili görüşlerinizi kısaca yazınız. (10 puan)

Ekran bağımlılığı, insan zihnini gereksiz pek çok şeyle doldurarak zihinsel kirliliğe yol açar.

(Bu doğrultudaki tüm cevaplar doğru kabul edilecektir.)

6. Geri dönüşüm, atıkların yeniden işlenerek ham maddeye dönüştürülmesidir ve çevre kirliliğini azaltmanın en etkili yollarından biridir. Plastik, kâğıt, cam ve metal gibi malzemelerin geri dönüşümü, doğal kaynakların korunmasına yardımcı olur. 2023 verilerine göre dünya genelinde geri dönüştürülen atık miktarı 2,3 milyar tondur. Bu, toplam atık üretiminin yalnızca %25'ine denk gelmektedir. Geri dönüşüm, sadece çevre kirliliğini azaltmakla kalmaz; aynı zamanda enerji tasarrufu sağlar. Örneğin, cam şişelerin geri dönüşümü, yeni cam üretiminden %30 daha az enerji harcar. Benzer şekilde, kâğıt geri dönüşümü, ağaç kesimini %40 oranında azaltır. Dünya çapında, geri dönüşüm sayesinde her yıl 700 milyon ton karbon salınımı engellenmektedir.

Bu metinde kullanılan düşünceleri geliştirme yollarını yazınız. (12 Puan)

Tanımlama, örnekleme, sayısal verilerden yararlanma

7. Yaşadığınız bölgede yapılan yöresel yemeklerden birini seçiniz. Bu yemeği tanıtan bilgilendirici bir metin yazınız. Yazınızda yemeğin malzemeleri, hangi özel günlerde veya durumlarda yapıldığı hakkında bilgi veriniz. Yazınızı oluştururken yazım ve noktalama kurallarına uymaya dikkat ediniz. Metninize uygun başlık yazmayı unutmayınız. (15 Puan)

Adana Kebabı: Güneyin Lezzetli Özgün Tadı

Adana kebabı, Adana iline ait olup Türk mutfağının en ünlü ve özgün yemeklerinden biridir. Bu lezzetli yemek, özellikle et sevenler için vazgeçilmezdir. Hem görsel hem de damak zevki açısından oldukça etkileyici olan Adana kebabı, yalnızca bir yemeğin ötesinde, bir kültürün ve geleneğin parçasıdır. Yemeğin hazırlanışı sırasında kullanılan yöntemler ve pişirme şekli, kendine özgüdür. Adana kebabının özel bir yapım aşaması vardır ve bu süreç hem ustalık hem de sabır gerektirir.

Adana kebabının en önemli malzemesi kuzu etidir. Kuzu kesimi ve kuzu yağı, yemeğin lezzetini veren ana unsurlardır. 500 gram kuzu kıyması, 200 gram kuzu yağı ve birkaç baharat, bu lezzetin temel yapı taşlarını oluşturur. Kebabın hazırlanmasında en önemli aşama, etin ince bir şekilde doğranıp elle yoğrulmasıdır. Etin bu şekilde yoğrulması, kebaba hem lezzet hem de yumuşaklık kazandırır. Baharatlar ise kebaba özgün bir tat verir. Pul biber, karabiber ve tuz, yemeğin hem acılığını hem de aromatik lezzetini oluşturur. Adana kebabının pişirilmesi de çok özel bir şekilde yapılır. Közde pişirilen kebab; dışı çıtır, içi ise yumuşacık bir hâle gelir. Yanında servis edilen lavaş ve soğuk ayran ya da şalgam, bu eşsiz lezzeti taçlandırır.

Adana kebabı, yalnızca günlük bir yemek değildir, aynı zamanda özel günlerin ve kutlamaların da vazgeçilmez bir lezzetidir. Özellikle bayramlarda, düğünlerde ve misafirliklerde yapılan Adana kebabı, Adana'nın geleneksel mutfağının vazgeçilmez bir parçasıdır. Bu yemek, sadece karnı doyurmak için değildir, aynı zamanda sevilenlerle birlikte bir arada kalmanın, sohbet öğelerinin ve keyifli zaman geçirmenin bir simgesidir. Adana'da yaz aylarında akşam serinliğinde kebab yapılırken kışın ise kebab daha çok iç mekânlarda, evde ve dostlarla paylaşılır. Bu gelenek, Adana kebabını sadece bir yemekten ziyade bir kutlama aracına dönüştürmüştür.

Sonuç olarak Adana kebabı, etin en saf ve en lezzetli hâliyle sunulmuş, aynı zamanda bir kültür mirası olarak nesilden nesile aktarılmıştır. Hem malzemeleri hem de pişirilme yöntemiyle bu yemek, Adana'nın sıcak misafirperverliğini ve zengin mutfak kültürünü yansıtır. Adana kebabı, yalnızca tadıyla değil, aynı zamanda insanları bir araya getiren, keyifli sohbetlere zemin hazırlayan sosyal bir öğe olarak da öne çıkar. Bu lezzeti bir kez tatmak bile Adana'nın sıcak atmosferini ve geleneksel mutfağını hissetmek için yeterlidir.